IV. MELLÉKLET

ELFOGADOTT ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Oldal

– állásfoglalás a strukturális alkalmazkodási programok társadalmi és környezeti következményeiről (ACP-EU/100.202/08/fin.) 20

– állásfoglalás az európai regionális integráció folyamatának az AKCS-országokkal kapcsolatos tanulságairól (ACP-EU/100.203/08/fin.) 27

– állásfoglalás az AKCS-országokban az élelmezésbiztonsági kérdésekről és az AKCS-EU együttműködés szerepéről (ACP-EU/100.205/08/fin.) 32

– állásfoglalás a kenyai helyzetről (ACP-EU/100.269/08/fin.) 37

ÁLLÁSFOGLALÁS [1]

a strukturális alkalmazkodási programok társadalmi és környezeti következményeiről

Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés,

– amely 2008. március 17–20-án ülésezett Ljubljanában (Szlovénia),

– tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (1) bekezdésére,

– tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződés 177–181a. cikkére,

– tekintettel az Európai Parlamentnek a fokozottabb és jobb együttműködésről: „A 2006. évi uniós támogatások hatékonyságára vonatkozó csomagról" szóló állásfoglalására (2006/2208(INI)) [2],

– tekintettel az Európai Parlamentnek a Nemzetközi Valutaalap stratégiai felülvizsgálatáról szóló állásfoglalására (2005/2121(INI)) [3],

– tekintettel a szegénység csökkentéséről szóló stratégiai dokumentum (PRSP) megközelítésére, amelyet az IMF és a Világbank 1999-ben kezdeményezett,

– tekintettel a 2000. szeptember 8-i millenniumi nyilatkozatra, amely a nemzetközi közösség által a szegénység megszüntetése érdekében közösen megállapított kritériumokként rögzíti millenniumi fejlesztési célokat,

– tekintettel a fejlesztésfinanszírozási konferencián 2002. március 22-én elfogadott monterrey-i konszenzusra,

– tekintettel a washingtoni konszenzusra,

– tekintettel a harmonizációról szóló 2003. február 25-i római nyilatkozatra és a támogatások hatékonyságáról szóló, 2005. március 2-i párizsi nyilatkozatra, amelyet a támogatáshatékonyság harmonizációjával és egységesítésével foglalkozó magas szintű fórumot követően fogadtak el (a továbbiakban: párizsi nyilatkozat),

– tekintettel a súlyosan eladósodott szegény országokra (HIPC) irányuló kezdeményezésre, amelyet az IMF és a Világbank indított el 1996-ban annak biztosítása céljából, hogy egyetlen szegény országra se háruljon olyan adósságteher, amelyet nem tud kezelni,

– tekintettel a G8-ak által 2005. júniusában elindított többoldalú adósságkönnyítési kezdeményezésre (MDRI),

---

[1] Elfogadta az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2008. március 20-án Ljubljanában (Szlovénia).
[2] HL C 306 E., 2006.12.15., 373–380. o.
[3] HL C 291 E., 2006.11.31., 118–122. o.

– tekintettel a Világbank és az IMF adósságfenntarthatósági rendszerére (2005),

– tekintettel az IMF Független Értékelő Hivatalának az IMF-ről és az Afrika szubszaharai régiójának nyújtott segélyről szóló jelentésére (2007) ([1]),

– tekintettel a Világbank 2005. évi kondicionalitási felülvizsgálatáról ([2]),

– tekintettel az IMF 2005. júniusában elfogadott, a természeti erőforrásokból származó bevételek átláthatóságáról szóló iránymutatásaira ([3]),

– tekintettel a Világbank által a nyersanyag-kitermelő iparágakról 2004-ben készített felülvizsgálatra,

– tekintettel a 2003. júniusi, közkiadási és pénzügyi elszámoltathatósági program (PEFA) teljesítménymérési keretrendszerére,

– tekintettel az AKCS-EU Szociális és Környezetvédelmi Bizottság jelentésére (ACP-EU/100.202/08),

A. mivel a strukturális alkalmazkodási program (SAP) fő célkitűzése a fenntartható gazdasági növekedés ösztönzés, a SAP-ok pedig nagyjából a fejlődő országokra vonatkozó feltételrendszert, valamint az annak biztosított technikai segítségnyújtást és politikai tanácsadást ölelik fel, rendszerint ezen országok kölcsönprogramjának részeként,

B. mivel a SAP-ok a hitelező túlzottan korlátozó feltételei miatt gyakran kudarcot vallottak azokban az országokban, amelyekben végrehajtották azokat; mivel 2004-ben a Világbank a SAP-okat felváltotta egy új fejlesztéspolitikai hitelezési eszközzel (DPL),

C. mivel a növekedés és fejlődés szempontjából alapvető fontosságúak a stabil makrogazdasági feltételek, a közkiadások minőségének javítása, a hatékony és eredményes költségvetési tervezés és adósságkezelés, a hatékony államháztartási és költségvetési rendszerek, valamint a piaci kamatlábak és árfolyamok,

D. mivel a SAP-ok arra törekedtek, hogy csökkentsék az államháztartási hiányt, ami sokszor a szociális szektorok költségvetésének csökkentését eredményezte, annak ellenére, hogy a fenntartható gazdasági növekedéshez társadalmi befektetésekre van szükség például az oktatás és az egészségügy területén,

E. mivel a Bretton Woods-i intézmények gyakran anélkül hajtották végre a SAP-okat, hogy kellően mérlegelték volna a kedvezményezett országok sajátos feltételeit; mivel ezeket a programokat az érintett országok sajátos igényeire kell szabni,

F. mivel a SAP-ok végrehajtását követően az országok gyakran rosszabb helyzetbe kerülnek, mint előtte, azokban az esetekben pedig, ahol javultak a makrogazdasági mutatók, a mikrogazdaság területen jelentkező negatív következményeket gyakran nem említik meg,

G. mivel a Bretton Woods-i intézmények vezető szerepet játszottak a strukturális alkalmazkodásban az elmúlt három évtized során; mivel a Bretton Woods-i intézményeknek döntő befolyásuk van a hitelezésre és a fejlesztési segélyekre, mivel a legtöbb adományozó és pénzügyi intézmény az ő támogathatósági kritériumaikat veszi alapul,

H. mivel az AKCS-országokban a közszolgálati alkalmazottak leépítése és a közszolgálati fizetések leszorítása, valamint a közigazgatás működési erőforrásainak csökkentése ezekben az országokban elégtelen közigazgatáshoz és a közigazgatási gépezet hatékonyságának csökkenéséhez vezetett,

I. mivel az adományozók és hitelezők a kondicionalitást veszik alapul, mivel kötelességük és jogos érdekük biztosítani, hogy a pénzzel helyesen gazdálkodjanak és a tervezett célra használják fel,

([1]) http://www.imf.org/external/np/ieo/2007/ssa/eng/pdf/report.pdf
([2]) http://siteresources.worldbank.org/DEVCOMMINT/Documentation/20651860/DC2005-0013(E)-Conditionality.pdf
([3]) http://www.imf.org/external/pubs/ft/grrt/eng/060705.pdf

J. mivel a gazdaságpolitikai kondicionalitás gyakran az IMF és a Világbank kölcsöneinek és támogatásainak zárolását eredményezte, ami olyan politikákhoz vezethet, amelyek nem felelnek meg a nemzeti feltételeknek, sőt éppen ellentétesek a millenniumi fejlesztési célokkal,

K. mivel az AKCS-országokban a SAP-ok szerinti mezőgazdasági támogatások eltörlése a terméshozam és a mezőgazdasági termelés visszaeséséhez vezetett, aminek eredményeképpen nőtt az élelmiszertermékek importja – befolyásolva ezen országok élelmezési függetlenségét és élelmezésbiztonságát –, és csökkent az értékesítésre szánt növények exportja, ideértve az EU piacán az AKCS-cukorra vonatkozó garantált AKCS-ár drasztikus visszaesését is, ami a preferenciák erózióját és az AKCS-országok kereskedelmi feltételeinek és fizetési mérlegének romlását okozta,

L. mivel az IMF-nek és a Világbanknak eltérő prioritásai vannak,

M. mivel a SAP-ok szerint előírt megszorítások hatást gyakoroltak a társadalmi hangulatra, és időnként politikai bizonytalansághoz vezettek,

N. mivel az IMF és a Világbank ideológiai szemlélet mentén hajtotta végre a privatizációt és a gazdaságok liberalizálását; mivel a fejlesztéspolitikai hitelezést illetően a Világbank kijelentette, hogy „az alkalmazkodásra nyújtott hitelezés vegyes eredményeinek tükröződéseként a politikának többé nem részei a politikai előírások, mint amilyenek a privatizációval és a kereskedelem liberalizációjával kapcsolatos politikákra vonatkozó irányelvek” ([1]),

O. mivel a SAP-ok keretében folytatott megszorító politika csökkentette a keresletet, visszafogta a növekedést és növelte a munkanélküliséget, különösen a fiatal diplomások körében,

P. mivel a munkanélküliség növekedése táplálta a városok felé meginduló népvándorlást, valamint az AKCS-országokból a gazdag országokba irányuló migrációt,

Q. mivel a SAP-ok csak a lemaradó fejlődés tüneteit kezelték, nem pedig annak mélyen gyökerező okait, azaz a kereskedelem egyenlőtlen szerkezetét, az adósságot és a multinacionális vállalatok erőfölényét, és ezek a tartósan fennálló okok a hivatalos fejlesztéstámogatás emelkedése ellenére negatív nettó tranzakciókat eredményeztek az AKCS-országok számára,

R. mivel a gyenge politikai kormányzás (demokratikus deficit) és gazdasági irányítás akadályozza a gazdasági és társadalmi fejlődést,

S. mivel az IMF kinyilvánított célja „a nemzetközi monetáris együttműködés előmozdítása, a nemzetközi kereskedelem bővülésének és kiegyensúlyozott növekedésének elősegítése, hozzájárulás a magas szintű foglalkoztatás és reáljövedelmek ösztönzéséhez és fenntartásához, az árfolyam-stabilitás támogatása, a nemzetközi fizetési mérleg egyensúlyhiányának csökkentése, valamint pénzügyi támogatás a fizetési mérleg kiigazításának megkönnyítése érdekében”,

T. mivel a Világbank kinyilvánított célja globális szinten a szegénység csökkentése és az életszínvonal javítása a következő két fejlesztési intézményen keresztül: a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank (IBRD), amely a közepes jövedelmű és hitelképes alacsony jövedelmű országokra összpontosít, valamint a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA), amely az alacsony jövedelmű országokkal működik együtt,

U. mivel a nemzetközi pénzügyi intézmények pozitív szerepet játszhatnak egy igazságosabb globalizáció támogatásában, ez azonban differenciált és feltételekhez nem kötött, a saját felelősségen alapuló és az országok sajátos körülményeire szabott megközelítések kidolgozását teszi szükségessé olyan kérdésekben, mint a kereskedelem liberalizációja, a privatizáció és a munkaerőpiac deregulációja,

V. mivel az AKCS alig van képviseltetve az IMF és a Világbank Igazgatóságában,

W. mivel a fenntartható fejlődés úgy teljesíti a jelen igényeit, hogy nem veszélyezteti a jövő generációinak képességét szükségleteik kielégítésében,

([1]) „Development Policy Lending Retrospective” (*Visszatekintés a fejlesztéspolitkai hitelezéssre*), Világbank, 2006. július 7., 3. o.

X. mivel a növekvő szegénység, a súlyos munkanélküliség, a termelékenység visszaesése és az exportbevételek csökkenése lehet a következménye az olyan fejlesztési stratégiáknak, amelyek nem veszik figyelembe az érintett ország társadalmi realitásait és a gazdasága szempontjából alapvető fontosságú természeti erőforrások helyzetét,

Y. mivel a SAP-ok végrehajtása hátrányos hatást gyakorolt a szociális ellátásokkal kapcsolatos állami befektetésekre – különösen az egészségügy és az oktatás terén –, valamint az egy családra jutó fizetésekre és jövedelmekre, a foglalkoztatásra és életszínvonalra; mivel a kormányokat is arra bátorítják vagy kényszerítik, hogy számos ágazatban szorítsák vissza az állami beavatkozást, mégpedig az állami vállalatok privatizálásán, valamint a piacok liberalizálásán és külföldi verseny előtti megnyitásán keresztül, ideértve az egészségügyet és az oktatást is,

Z. mivel a washingtoni konszenzus utáni megközelítés elismeri a SAP-ok káros hatását, amely megközelítés javasolja a szociális szektorral kapcsolatos nagyobb volumenű befektetések elősegítését is,

1. ajánlja, hogy az IMF és a Világbank szüntesse meg a SAP-ok szerinti negatív feltételeket, és a Kereskedelmi Világszervezettel (WTO) összefüggésben kezelje a kereskedelem egyenlőtlen szerkezetének kérdését, az adósságot, és korlátozza a multinacionális beavatkozást az AKCS-országokban; úgy véli, hogy a millenniumi fejlesztési célokkal összhangban az oktatásnak (ideértve a felsőoktatást és a kutatást is), az egészségügynek, a vízellátásnak, a mezőgazdaságnak (az éhezés felszámolása céljából) és a környezetnek prioritást kell képeznie valamennyi program tekintetében;

2. ebben az összefüggésben felszólítja a Világbank-csoportot és az IMF-t, hogy hitelezésében tartózkodjon a gazdaságpolitikai kondicionalitástól, hogy növelje a kondicionalitás átláthatóságát, hogy adjon valódi értelmet a saját felelősség elvének annak biztosításával, hogy a politikákat országok szerint választják meg, és hogy programjaiban összpontosítson a kondicionalitás eredményeken alapuló, szegénységet felszámolni kívánó megközelítésére;

3. úgy véli, hogy tisztességesebb kereskedelmet kell folytatni az AKCS-országok és a gazdag országok között, és a piacok liberalizálása nem szolgáltathatja ki a leggyengébb gazdaságokat a legerősebb gazdaságok kényének;

4. úgy véli, hogy az adósságok elengedésére vagy az adósságkönnyítésre irányuló erőfeszítések nem szorítkozhatnak kizárólag az alacsony jövedelmű országokra, hanem azok valamennyi túlzottan eladósodott AKCS-országra alkalmazandók, beleértve adott esetben a közepes jövedelmű országokat is;

5. úgy véli, hogy a multinacionális vállalatok csak korlátozott mértékben avatkozhatnak be az AKCS-országokban; különösen úgy véli, hogy a részben állami tulajdonú vállalatok alapítása lehetővé teheti, hogy az államok növeljék ellenőrzésüket a természeti erőforrásaik kiaknázása felett;

6. ebben az összefüggésben üdvözli, hogy a Világbank-csoport, az IMF és az Afrikai fejlesztési Bank támogatja a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezést (EITI), amely „globálisan előírja, hogy a vállalatoknak közzé kell tenniük az általuk fizetett árat, a kormányoknak pedig a kapott bevételt”; kéri az említett intézmények további támogatását az EITI számára, és felszólítja az állami és magántulajdonú nyersanyag-kitermelő vállalatokat, hogy feleljenek meg az EITI-nek;

7. úgy véli, hogy az IMF-nek segítenie kell az AKCS-országokat abban, hogy az eredeti megbízásával összhangban dolgozzák ki és hajtsák végre gazdasági növekedési politikákat; úgy véli, hogy a Világbanknak a maga részéről vissza kell térnie eredeti mandátumához, amely abban áll, hogy segítsen megteremteni a fejlődés megfelelő feltételeit, és így felszámolja a szegénységet; úgy véli, hogy különösen az IMF-nek és a Világbanknak félre kell tennie minden ideológiai megfontolást, amikor a privatizáció, a liberalizáció és a mezőgazdasági támogatások kérdésével foglalkozik az AKCS-országokban;

8. üdvözli, hogy az IMF abba az irányba mozdult el, hogy programjaiban prioritást ad a szegénység csökkentésének, és üdvözli, hogy a szegénység csökkentése a Világbank átfogó célkitűzését képezi;

9. úgy véli, hogy a fenntarthatatlan adósságszint, a rossz makrogazdasági tervezés és a gyenge politikák súlyosan károsítják egy ország fejlődését, továbbá hogy a pénzügyi instabilitás visszahat a gazdaságra is, befolyásolva a növekedést, a munkahelyeket, valamint a gazdasági és szociális jólétet;

10. megjegyzi, hogy a szegénység csökkentéséről szóló stratégiai dokumentumok (PRSP-k) célja, hogy olyan stratégiákká váljanak, amelyek az országok saját felelősségvállalásán alapulnak, és kifejezetten az országok fejlesztési igényeihez igazodnak; ragaszkodik ahhoz, hogy a saját nemzeti felelősség elve fontos felelősségi köröket ruházzon a kormányokra a támogatás helyes felhasználását, a felelősségteljes kormányzást és a fejlesztési menetrend melletti szilárd elkötelezettséget illetően;

11. üdvözli több fejlődő ország, köztük Afrika Szaharától délre eső része országainak pozitív gazdasági teljesítményét az elmúlt időszakban, ami több tényezőre vezethető vissza, nevezetesen az adósságkönnyítésre, a többoldalú fejlesztéstámogatásra, az adományozók által tett javításokra és – ami a legfontosabb – a fejlődő országok által folytatott politikákra;

12. üdvözli a Világbank azon megállapítását, amely szerint 1999 és 2005 között a HIPC-kezdeményezés keretében adósságkönnyítésben részesülő országok több mint kétszeresére növelték a szegénységcsökkentési tervekre fordított kiadásaikat; emlékeztet arra, hogy legalább 60 ország számára el kell engedni az összes adósságot ahhoz, hogy esélyük legyen a millenniumi fejlesztési célok megvalósítására, továbbá még ennél is több országnak van szüksége további adósságkönnyítésre;

13. hangsúlyozza, hogy miközben rendkívül fontos a gazdasági növekedés, az nem vezet automatikusan a szegénység csökkentéséhez, és hangsúlyozza az igazságos fejlesztéspolitika és a szegény országokat előnyben részesítő növekedési stratégiák fontosságát, amelyek társadalmi és gazdasági előnyöket eredményeznek a társadalom egésze számára, valamint az olyan stratégiák fontosságát, amelyek a millenniumi fejlesztési célok megvalósítására összpontosítanak;

14. hangsúlyozza az ENSZ intézményeivel, különösen az ILO-val folytatott teljes körű politikai és operatív együttműködés szükségességét annak érdekében, hogy értékeljék a SAP-ok valós következményeit és a lehetséges megoldásokat;

15. úgy véli, hogy a fenntartható fejlődésnek a reformok központi prioritását kell képeznie, és úgy véli, hogy a fenntartható fejlődés felöleli a felelősségteljes kormányzást, az emberi jogokat és a környezetvédelmi szempontokat is; emlékeztet arra, hogy a makrogazdasági reformok hatása csak akkor lehet fenntartható, ha azok teljes mértékben felölelik az emberi és társadalmi fejlődés célkitűzéseit is;

16. elismeri, hogy azonnali fellépésre van szükség a környezeti problémák kezelése érdekében; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem felelősségének terhe nem hárítható át a fejlődő országokra; kifejezetten úgy véli, hogy a fejlett világban a bioüzemanyagok iránt mutatkozó növekvő keresletet ellensúlyozni kell, hogy ne veszélyeztessék az élelmezésbiztonságot, és ne növekedjen az erdőirtás a fejlődő országokban;

17. megállapítja, hogy az IMF szigorú makrogazdasági szabályokat alkalmaz a minimális tartalékokra és az inflációs célokra, amelyek meghatározzák a támogatások felhasználására vonatkozó iránymutatásait; sajnálja, hogy az IMF néhány esetben zárolta az Afrika Szaharától délre eső régiója számára rendelkezésre álló támogatások felhasználását; ösztönzi az IMF-t, hogy legyen kevésbé megszorító olyan helyzetekben, amelyek ambiciózusabb fejlesztési stratégiát tesznek lehetővé, és vegye figyelembe az összes rendelkezésre álló forrást, különösen a támogatást; megállapítja, hogy az e programokra vonatkozó költségvetési politikai megszorítások nehézségeket okozhatnak az egészségügyi és oktatási alkalmazottak foglalkoztatásában;

18. sajnálja, hogy nem aknázták ki teljes mértékben a támogatásokban rejlő potenciált a nemzetközileg támogatott nemzeti reformprogramokban;

19. elismeri, hogy az EU jelentős támogatást nyújtott az AKCS-országoknak az átmeneti időszak káros hatásainak és a SAP-ok miatt felmerülő negatív körülmények mérséklésében, ami bizonyítja elkötelezettségét ezen országok megsegítésében; úgy véli, hogy az EU-nak és általában a gazdag országoknak mindemellett törekedniük kell arra, hogy támogatásukat a GDP 0,71 %-ára emeljék; véleménye szerint az AKCS-országoknak és az EU-nak meg kell alkotniuk egy szilárd partnerségi megállapodás kereteit, azzal a céllal, hogy előmozdítsák a valódi fejlődést az AKCS-országokban;

20. felszólítja az EU tagállamait és a Bizottságot, hogy vegyék figyelembe az AKCS-országok által végrehajtott autonóm gazdasági reformprogramokat a vonatkozó kereskedelemsegélyezési programok keretében nyújtott támogatások folyósításakor, hogy az érintett AKCS-országok képesek legyenek sikeresen kezelni az alkalmazkodáshoz kapcsolódó költségeket, akár a gazdasági partnerségi megállapodások (GPM-ek) vagy az átfogóbb liberalizációs programok összefüggésében is;

21. üdvözli az IMF és a Világbank HIPC-kezdeményezését; úgy véli, hogy a súlyos adósságkötelezettségek akadályozták a fejlődő országokat, azonban felszólítja az IMF-t és a Világbankot, hogy a fejlődő országokkal együtt akadályozzák meg a fenntarthatatlan adóssághelyzetek ismételt előfordulását; hangsúlyozza, hogy az adósságcsökkentés csak akkor jár jelentős hatással, ha az eladósodott országok olyan politikát folytatnak, amely megakadályozza a fenntarthatatlan adóssághelyzet ismételt előfordulását;

22. úgy véli, hogy a szilárd államháztartás létfontosságú a reformprogramhoz, és kéri, hogy adjanak nagyobb támogatást a felettes ellenőrző szerveknek; üdvözli a PEFA teljesítménymérési keretrendszerét, amely az országok államháztartásának értékelésére irányul, és felszólítja a Bretton Woods-i intézményeket és más adományozókat ennek szigorú alkalmazására;

23. aggodalmának ad hangot a törékeny, konfliktussal sújtott és konfliktushelyzet utáni államok helyzete miatt, és kiemeli a jogállamiság, a demokratikus politikai rendszer – különösen a választások kimenetelét illetően –, valamint a békés és stabil politikai légkör szükségességét ahhoz, hogy egy ország elindulhasson a pozitív fejlődés útján;

24. aggodalmának ad hangot az IMF Független Értékelő Hivatalának azon megállapítása miatt, amely szerint nézeteltérések vannak az IMF Igazgatóságának tagjai között az IMF alacsony jövedelmű országokban betöltött szerepéről és az ott folytatott politikájáról; ezért úgy véli, hogy az IMF-t annak demokratikusabbá tétele érdekében meg kell reformálni, nem utolsósorban azzal, hogy az AKCS-országok jobb képviselettel rendelkeznek az Igazgatóságban;

25. csalódottságának ad hangot amiatt, hogy az IMF szegénységcsökkentési növekedési eszközzel (PDGF) kapcsolatos törekvései a gyakorlatban nem valósultak meg, és hogy nincs kapcsolat a szegénységcsökkentési kezdeményezések és a ténylegesen végrehajtott politikák között;

26. aggodalmának ad hangot az IMF operatív hiányosságai, és különösen a politika terjesztése és végrehajtása, valamint az intézményi kohézió miatt;

27. ösztönzi a Világbankot, az IMF-t és a WTO-t, valamint az ENSZ-t és a többi multinacionális vagy bilaterális adományozót, hogy a lehető legnagyobb mértékben működjenek együtt, hogy jobban megértsék és támogassák a SAP-ok hatálya alá tartozó AKCS-országokat, és segítsenek nekik a millenniumi fejlesztési célok megvalósításában;

28. úgy véli, hogy a politikai reformok sikeréhez elengedhetetlen az országos maximális saját felelősségvállalása és elkötelezettsége e reformok mellett; hangsúlyozza, hogy integrált megközelítésre van szükség a tisztességes munkával kapcsolatban (foglalkoztatás, szociális védelem, a munkavállalói jogok és a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítése) ahhoz, hogy nemzeti szinten hatékony foglalkoztatási és szociális politikát indítsanak el;

29. felszólítja a megfelelő nemzetközi szerveket, hogy hozzanak létre olyan mechanizmusokat a tapasztalatcserére, amelyek eszközként szolgálhatnak a gazdasági szerkezetátalakítás folyamatában nem sikeres országok számára, vagy azon országok számára, ahol esedékes a szerkezetátalakítás elindítása;

30. sürgeti a gazdasági szerkezetátalakítási programmal rendelkező országokat, hogy nyújtsanak be neki rendszeres jelentéseket e programok működéséről és fejlődéséről, valamint a vonatkozó megállapodásokról, hogy össze lehessen gyűjteni a bevált gyakorlatokat a többi tag javára;

31. alapvető fontosságúnak tekinti, hogy a kormányok elszámoltathatók legyen polgáraikkal szemben az állami bevételek és kiadások kezelését illetően, különös tekintettel a nyersanyag-kitermelő iparágakból szerzett bevételekre, és felszólítja a Világbankot, az IMF-t, az EU-t és más adományozókat, hogy követeljék meg az állami bevételekkel való átlátható gazdálkodást; elengedhetetlennek tekinti a demokrácia és a jogállamiság erősítését az AKCS-országokban; létfontosságúnak tekinti az államgépezet erősítését is, mégpedig azáltal, hogy ellátják azt a lényeges humán- és működési erőforrásokkal; hangsúlyozza az elszámoltathatóság kultúrájának megteremtését, amely teljes mértékben bevonja a parlamenteket és az ellenőrző szerveket;

32. úgy véli, hogy a diktátorok által elsikkasztott pénzeszközöket át kell utalni az AKCS-országoknak; úgy véli, hogy e célból az EU-nak minden befolyását latba kell vennie, hogy rávegye erre azokat a bankokat, ahol ezeket a pénzeszközöket letétbe helyezték; üdvözli ebben az összefüggésben az ENSZ és a Világbank ellopott javak visszaszerzésére irányuló, 2007. szeptember 17-én elindított közös kezdeményezését, amelynek célja a javak ellopásának megállítása azzal, hogy megerősítik az elszámoltatható intézményeket a fejlődő országokban;

33. sajnálja, hogy az IMF Független Értékelő Hivatala azt állapította meg, hogy az IMF képviselői azokban az országokban, ahol az IMF tevékenykedik, túl vannak terhelve, és nem foglalkoznak megfelelően a helyi szereplőkkel;

34. úgy véli, hogy a reformprogramokat olyan módon kell kidolgozni és végrehajtani, hogy a parlamentek bevonásán keresztül és a többi szereplővel – azaz a szociális partnerekkel és a civil társadalommal, különösen a munkáltatói és munkavállalói szervezetekkel – folytatott konzultáción keresztül fokozzák a demokratikus legitimációt;

35. hangsúlyozza, hogy a gazdasági fejlődés előfeltételei az olyan politikák, amelyek előmozdítják a magánszektor növekedését, ideértve a közvetlen külföldi tőkebefektetések ösztönzését, a nyílt és jól működő pénzügyi szolgáltatásokat, a gazdaság diverzifikálását, a vállalkozói szellem ösztönzését és a magán földtulajdont, és ezeknek ezért tükröződniük kell a programokban; ebben az összefüggésben ösztönzi a köz- és magánszféra közötti partnerségeket;

36. úgy véli, hogy az államnak szerepet kell vállalnia, nem utolsósorban a gazdaság irányításában és minden olyan ágazatban, ahol hiányoznak a magánkezdeményezések; ezzel egyidejűleg úgy véli, hogy a magánszektornak szerepet kell vállalnia azokban az ágazatokban, ahol az állami szektor kudarcot vall, ezt a szerepet azonban megfelelően szabályozni kell az ország fenntartható fejlődésének támogatása, a szegénység csökkentése, valamint a polgárok többségének lehető legnagyobb hozzáférése érdekében;

37. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy néhány AKCS-ország egy fő exportcikktől függ, amely rendszerint egy nyersanyag, és e tekintetben úgy véli, hogy a fenntartható növekedéshez elengedhetetlen az ipari fejlődés ösztönzése és a gazdaság diverzifikációjára irányuló stratégiák;

38. úgy véli, hogy a fejlődés fenntarthatósága érdekében nemzetközi szinten (a WTO-n keresztül is) támogatni kell a tisztességes kereskedelem szabályainak megállapítását, olyan árakat kell rögzíteni a fejlődő országokból származó termékekre, amelyek elégséges bevételt biztosítanak ezen országok számára ahhoz, hogy méltányos és tisztességes fizetést garantáljanak az ottani munkavállalóknak, valamint garantálni kell az élelmezésbiztonsághoz való jogot mindenki számára, és el kell törölni a fejlődő országok adósságait ott, ahol látható, hogy az adósság elengedése valószínűleg javítani fogja ezen országok lakosainak életkörülményeit, nem csak a vezetőikét;

39. úgy véli, hogy a gazdaság ágazatainak privatizálása előtt elengedhetetlen, hogy tárgyilagosan és pártatlanul értékeljék az általa kiváltott gazdasági és társadalmi hatásokat, hogy így a privatizációt csak akkor kezdjék meg, ha a lakosság egészének életkörülményei jobbra fordulnak, továbbá hogy ezen a területen elengedhetetlenek a kötelező erejű nemzetközi szabályok annak érdekében, hogy az elfogadható szociális és környezetvédelmi normák betartását illetően nyomon kövessék a helyi és külföldi vállalatok tevékenységeit;

40. úgy véli, hogy a privatizáció mint hitelfelvételi feltétel nem hatékony módja a változások végrehajtásának, és hogy az országoknak maximálisan saját felelősséget kell vállalniuk ezen alapvető politikai döntésekben;

41. üdvözli, hogy a Világbank kizárólag privatizációra és liberalizációra szorítkozó megközelítését egy szélesebb látókörű, az intézményi reformot és kiegészítő politikákat felölelő szemlélet váltotta fel;

42. üdvözli a Világbank célzottabb és pragmatikus politikai irányát, amely a középtávú reformokra összpontosítva nagyobb rugalmasságot tesz lehetővé;

43. üdvözli, hogy az IMF felülvizsgálta a kondicionalitást, és következtetéseinek azonnali végrehajtására szólít fel, amelyek nagyobb hangsúlyt helyeznek az országok saját felelősségére, a politikák ágazatokon átnyúló harmonizációjára, az érdekelt felekkel folytatott konzultációra, az alapvető és testre szabott politikákra, a kiszámíthatóságra és átláthatóságra; hangsúlyozza, hogy a kondicionalitás nem áshatja alá a nemzeti autonómiát és a politikaformálás terén a függetlenséget, és hogy a feltételeknek annak biztosítására kell szorítkozniuk, hogy a támogatást a tervezett célra használják fel, például a korrupció elleni küzdelemre, és hogy megakadályozzák az olyan kormányoknak nyújtott támogatásokat, amelyek nem tartják tiszteletben az emberi és demokratikus jogokat, továbbá aláássák az országnak a millenniumi fejlesztési célok elérése érdekében tett erőfeszítéseit;

44. üdvözli a programokkal kapcsolatos nemzeti felelősségvállalás egyre erősödő érzését, azonban megismétli, hogy ennek előfeltétele a szükséges fejlesztési reformok melletti erős elkötelezettség;

45. felszólítja az adományozókat, hogy fokozzák tevékenységeik koordinációját, azonban aggodalmának ad hangot ennek az országok saját felelősségvállalására gyakorolt esetleges hatása miatt, és döntő fontosságúnak tartja, hogy mindenkor fenntartsák a nemzeti politikával kapcsolatos felelősségvállalást, és hogy a fejlődő országuk maguk dönthessenek fejlesztési stratégiáikról;

46. hangsúlyozza, hogy a környezet megőrzésével és védelmével kapcsolatos feladatokat a kormány egyedül nem tudja elvégezni; partnerségek kialakítására szólít fel a helyi és külföldi ügynökségekkel (Világbank/IMF, ENSZ-ügynökségek, World Wildlife Fund és az egyetemek);

47. felszólítja az EU-t és az AKCS-országok képviselőit, hogy koordinálják jobban álláspontjaikat a Világbank és az IMF testületeiben az EU és az AKCS-országok fejlesztési célkitűzéseivel összhangban, és biztosítsák, hogy az uniós forrásokat kizárólag ezekre a célkitűzésekre használják fel;

48. üdvözli a szavazati kvóták néhány ország javára történő kiigazítását, azonban felszólítja az IMF-t és a Világbankot, hogy saját legitimitásuk érdekében tegyenek további javításokat a döntéshozatali mechanizmusokban, hogy azok átláthatóbbak legyenek, és adjanak megfelelő súlyt a fejlődő országoknak;

49. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, az Afrikai Uniónak, a Világbanknak és az IMF-nek.

ÁLLÁSFOGLALÁS [1]

az európai regionális integráció folyamatának az AKCS-országokkal kapcsolatos tanulságairól

Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés,

– amely 2008. március 17–20-án ülésezett Ljubljanában (Szlovénia),

– tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (1) bekezdésére,

– tekintettel a Cotonouban 2000. június 23-án aláírt és Luxembourgban 2005. június 25-én felülvizsgált AKCS-EU partnerségi megállapodásra, és különösen annak 1., 11. és 28–30. cikkére,

– tekintettel az ENSZ alapokmányára, és különösen annak a regionális megállapodásokról szóló VIII. fejezetére,

– tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányoknak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság Európai Unió fejlesztési politikájáról szóló, „Európai konszenzus a fejlesztésről" című, 2005. december 20-i közös nyilatkozatára, különösen annak 72–74. cikkére,

– tekintettel a Római Szerződések aláírásának ötvenedik évfordulója alkalmából Berlinben, 2007. március 25-én elfogadott nyilatkozatra,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló, 2007. december 13-án aláírt lisszaboni szerződésre,

– tekintettel a gazdasági partnerségi megállapodásokról (GPM-ek) szóló, a Kigaliban (Ruanda) 2007. november 19–22. között ülésező AKCS-EU közös parlamenti közgyűlés által elfogadott kigali nyilatkozatra,

– tekintettel a regionális integráció által a béke és a biztonság előmozdításában betöltött szerepről szóló, a Bécsben (Ausztria) 2006. június 19. és 22. között ülésező AKCS-EU közös parlamenti közgyűlés által elfogadott állásfoglalásra,

---

[1] Elfogadta az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2008. március 20-án Ljubljanában (Szlovénia).